

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาผู้กระทำความผิด ที่เป็นเด็กและเยาวชนออกจากกระบวนการยุติธรรมทางศาล¹

มาติกา มะลาหอม²

จากการศึกษาเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงประวัติ ความเป็นมา แนวคิด ทฤษฎี หลักเกณฑ์การใช้สิทธิเสรีภาพของเด็กและเยาวชนผู้กระทำความผิดในการเข้าสู่มาตรการดังกล่าวอย่างไร มีหลักเกณฑ์ขอบเขตอย่างไร ซึ่งทำให้ผู้ศึกษาได้รับความรู้ความเข้าใจว่ารากฐานแห่งความคิดมนุษย์ในการกระทำการต่าง ๆ นั้น มาจากสาเหตุอะไร ในปัจจุบันการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนนับวันยิ่งทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ซึ่งเราจะพบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นจากการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเป็นจำนวนมาก ในลักษณะที่หลากหลายรูปแบบไม่ใช่เฉพาะความผิดทางศีลธรรมเล็ก ๆ น้อย ๆ เท่านั้น แต่ได้ล่วงไปถึงการทำความผิดกฎหมายของบ้านเมือง โดยจะพบเห็นได้จากข่าวสารต่าง ๆ ผ่านทางสื่อมวลชนหลายแขนงที่มักปรากฏพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเด็กและเยาวชน เช่น การลักขโมย การเสพยาเสพติด การยกพวกตีกันของกลุ่มนักเรียนระหว่างสถาบัน การก่อคดีข่มขืน เรื่อยไปจนถึงกระทั่งการก่อคดีฆาตกรรม

ปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมีความรุนแรงสูงขึ้น ตามแนวโน้มการพัฒนาของสถานการณ์โลก ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ส่งผลให้เด็กและเยาวชนเข้าสู่การประกอบอาชญากรรม เช่น คดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ชีวิตและร่างกาย เพศ ยาเสพติด เป็นต้น ซึ่งการกระทำผิดดังกล่าวนี้ทำให้เด็กและเยาวชนต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญาหลัก มีสถิติพบว่าเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดกฎหมายถูกดำเนินคดีในช่วงระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา พบว่า จำนวนปริมาณคดีมีลักษณะที่คงที่ไม่ได้เพิ่มขึ้นหรือลดลงมากนัก แต่ในด้านการกระทำผิดซ้ำมีแนวโน้มในการกระทำผิดซ้ำที่เพิ่มขึ้น โดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนทั่วประเทศมีการจัดเก็บสถิติไว้

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กและเยาวชนออกจากกระบวนการยุติธรรมทางศาล โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์จรัส เล็งวิทยา และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์จตุพร วงศ์ทองสรรค์ และรองศาสตราจารย์ประเทือง ธนียผล

²นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนกลาง) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดส่วนใหญ่เป็นเด็กมีปัญหา จึงมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนผิดไปจาก ทำนองคลองธรรม มีพฤติกรรมที่เกเร ก้าวร้าว ชอบความรุนแรงชอบทำร้ายร่างกายผู้อื่น มีพฤติกรรมก่อความ ความสงบสุขของสังคม และมักจะมั่วสุมกับอบายมุขและติดยาเสพติด ซึ่งนำไปสู่การกระทำผิดกฎหมาย ตั้งแต่ความผิดเล็ก ๆ น้อย ๆ จนถึงขั้นร้ายแรง

สาเหตุแห่งการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สรุปได้เป็น 2 ประการ คือ

1) สาเหตุจากตัวเด็กและเยาวชนเอง เด็กที่กระทำความผิดจำนวนมากที่มีปัญหาทางด้านร่างกายและจิตใจ เป็นมูลเหตุผลักดันส่งเสริมให้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ซึ่งอาจกล่าวได้ คือ “พันธุกรรม” สติปัญญาและจิตใจ ในทางวิชาการยอมรับว่า สติปัญญา อุปนิสัย บางอย่างและโรคบางอย่างสามารถถ่ายทอดจากพ่อแม่สู่ ลูกหลานได้ เช่น ปัญญาอ่อน จิตใจบกพร่อง บุคลิกภาพ ความรู้สึกทางเพศที่ผิดปกติ ซึ่งเป็นมูลเหตุให้เด็ก มีแนวโน้มที่จะกระทำความผิดได้ง่าย ร่างกายและโรค ลักษณะร่างกายที่ผิดปกติ พิกัด และโรคบางอย่าง เช่น โรคเอดส์ กามโรค โรคพิษสุราเรื้อรัง ฯลฯ ซึ่งได้รับถ่ายทอดมาจากพ่อแม่ ทำให้เด็กมีปมด้อย มีจิตใจ ความรู้สึกนึกคิดและมองโลกต่างไปจากคนทั่วไป ทำให้มีพฤติกรรมก้าวร้าวและต่อต้านบรรทัดฐานของ สังคม

2) สาเหตุจากสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมที่ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุดเริ่มตั้งแต่ คือ ครอบครัว เพื่อนบ้าน ชุมชน โรงเรียน รวมทั้งสภาพสังคมทั่วไป อันได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม สื่อมวลชน และ อื่น ๆ อีกมากมาย ที่เด็กจะได้รับประสบการณ์ตลอดเวลาที่เติบโตขึ้น ซึ่งจะกล่าวเฉพาะที่สำคัญ คือ

ปัญหาครอบครัว บ้านและครอบครัว นับว่าเป็นสถาบันที่มีความสำคัญอันดับแรกในการสร้าง ลักษณะนิสัยและลักษณะบุคลิกภาพของเด็กและเยาวชน ถ้าครอบครัวมีความสุข มีการเลี้ยงดูอบรมเอาใจใส่ ดี เด็กก็จะเจริญเติบโตเป็นคนดี ประพฤติตัวดี สุขภาพดี มีการเลี้ยงดูอบรมเอาใจใส่ดี เด็กก็จะเจริญเติบโต เป็นคนดี ประพฤติตัวดี แต่ถ้าในครอบครัวไม่มีความสุข ขาดความรัก ขาดการเอาใจใส่ เด็กก็จะหันเหไปหา เพื่อน และสิ่งแวดล้อมใกล้ใกล้ตัวซึ่งอาจชักนำไปในทางที่ไม่ดีได้ง่าย ครอบครัวแบบนี้เรียกว่า “ครอบครัว บกพร่อง”

ปัญหาของการศึกษา การศึกษาทำให้เด็กและเยาวชนมีความรู้ มีความคิดที่ถูกต้องตามทำนอง คลองธรรม สถานศึกษาเป็นที่ยอมรับจากครอบครัว และเสมือนแม่พิมพ์ที่จะหล่อหลอมให้เด็กเป็นคนดี ต่อไป แต่ในปัจจุบันก็มีสถานศึกษาหลายแห่งที่ไม่สามารถควบคุมดูแลนักเรียน นักศึกษาได้ทั่วถึง เนื่องจาก วิทยุหรือเด็กและเยาวชนบางคนมีค่านิยมและทัศนคติที่ผิด ๆ โดยทำตามรุ่นพี่ ๆ เป็นเหตุให้มีการทำร้าย ร่างกาย หมักกัน เพียงเพราะอยู่ในสถาบันที่ถือว่าเป็นคู่อริกัน

ปัญหาการคบเพื่อน การคบเพื่อนเป็นสิ่งสำคัญสำหรับเด็กและเยาวชน ถ้าคบเพื่อนเกเร มีความ ประพฤติไม่ดี ก็จะชักนำให้เด็ก ๆ ประพฤติผิดกฎหมายได้ โดยเฉพาะเยาวชนที่ครอบครัวมีปัญหา มักจะ รวมตัวกันเป็นแก๊งค์และชอบแสดงพฤติกรรมที่ขัดกับกฎหมาย

จากการศึกษาทำให้ทราบว่ามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา ผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กและเยาวชนออกจากระบวนการยุติธรรมทางศาลตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 จากข้อเท็จจริงและสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาก่อนฟ้องคดีเด็กและเยาวชนนั้น ยังไม่มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน ขาดความเหมาะสมและไม่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิบัติ ซึ่งพบว่ามีปัญหาที่จะต้องศึกษาอยู่หลายประการ ดังนี้

ปัญหาประการที่หนึ่ง ปัญหาเรื่องการจำกัดโทษการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนที่จะนำเข้าสู่การจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ตามมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาตามมาตรา 86 แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 ได้วางหลักเกณฑ์เช่นนี้ว่า การที่กฎหมายกำหนดจำกัดอัตราโทษเช่นนี้ อาจทำให้การแก้ไขและเยียวยาเด็กหรือเยาวชนเป็นไปได้ไม่ทั่วถึง ขัดต่อหลักการของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ. 1989 ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมการแก้ไขฟื้นฟูเด็ก โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพของ เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด และคุ้มครองสวัสดิภาพของครอบครัวให้เกิดความสงบสุข รวมทั้งพิทักษ์สิทธิและสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชนในครอบครัวนั้นด้วย เพราะคดีบางคดีนั้นบางครั้งที่เกิดขึ้นจากการขาดความรู้ ความเข้าใจและขาดประสบการณ์ในการดำรงชีวิตของเด็กและเยาวชน ซึ่งยังไม่สามารถรู้ผิดชอบชั่วดี ดังจะเห็นได้จากสังคมไทยในสังคมปัจจุบันโดยเฉพาะในความคิดเกี่ยวกับเพศ ไม่ว่าจะเป็นความผิดฐานกระทำความผิดอนาจาร หรือเป็นการกระทำความผิดที่เกิดจากความประมาท ซึ่งเด็กหรือเยาวชนควรได้รับประโยชน์จากมาตรการทางกฎหมายดังกล่าวเพิ่มมากขึ้นอย่างกว้างขวางและทั่วไปอย่างทั่วถึงเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่เด็กและเยาวชนได้อย่างแท้จริง

ประเด็นปัญหาจากเดิม มาตรา 86 บัญญัติว่า “ในคดีที่เด็กหรือเยาวชนต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาซึ่งมีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกิน 5 ปี ไม่ว่ามีโทษปรับหรือไม่ก็ตาม . . .” ผู้ศึกษามีความเห็น bahwa ปัญหาเรื่องการจำกัดอัตราโทษการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนที่จะนำมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 86 หากกฎหมายดังกล่าวจะบรรลุผลต้องไม่มีการจำกัดอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้เด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดนั้นได้มีโอกาสกลับตัวแก้ไขในการกระทำของตนได้ โดยไม่กลับไปกระทำผิดซ้ำอีก เพื่อจะได้อยู่ในสังคมอย่างปกติสุขนั่นเอง

ปัญหาประการที่สอง ปัญหาการเข้าสู่มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาก่อนฟ้องโดยผู้อำนวยการสถานพินิจ พบว่ามีปัญหาการใช้ดุลพินิจและการใช้อำนาจพิจารณาตัดสินของผู้ผู้อำนวยการสถานพินิจหากใช้อำนาจไม่เหมาะสม อาจก่อให้เกิดความไม่ยุติธรรมแก่เด็กหรือเยาวชนนั้น อันเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม เพราะหากเด็กทั้งสองคนกระทำความผิดเหมือนกัน แต่คนหนึ่งได้รับ

ประโยชน์จากมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา แต่อีกคนหนึ่งไม่ได้รับ เนื่องจากผู้อำนวยการสถาน
พินิจเห็นว่าไม่สมควรได้รับประโยชน์ จึงถือได้ว่าเป็นการใช้อำนาจที่มีโดยมิชอบ ก่อให้เกิดการเลือกปฏิบัติ
อันเป็นการขัดต่อหลักความเสมอภาคที่บุคคลทุกคนต้องได้รับการปฏิบัติโดยเท่าเทียมกัน จึงจำเป็นต้อง
ศึกษาถึงปัญหาดังกล่าวและเพื่อหาทางแก้ไขต่อไป

จากการศึกษาผู้ศึกษาเห็นว่า ควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติลงในพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและ
ครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 86 โดย บิดามารดา หรือผู้ปกครอง
หรือผู้ที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย สามารถยื่นคำร้องขอให้สามารถทำแผนการบำบัดฟื้นฟูได้ โดยการ
แสดงความยินยอมที่จะเข้าร่วมกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดนั้น โดยไม่ต้องนำคดีขึ้นสู่ศาลหากจัดทำตาม
แผนได้สำเร็จ” เพราะเป็นมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาที่จะสามารถเบี่ยงเบนผู้กระทำความผิดที่
เป็นเด็กและเยาวชนออกจากกระบวนการยุติธรรมทางศาลได้

ปัญหาประการที่สาม ปัญหาการไม่มีบทบาทของที่ปรึกษากฎหมายกับการบังคับใช้มาตรการพิเศษ
แทนการดำเนินคดีอาญา จะเห็นได้ว่าการดำเนินคดีในชั้นพิจารณาไม่ว่าจะดำเนินการอย่างไร ก็ตาม
ก็ต้องมีที่ปรึกษากฎหมายมาช่วยดูแลคุ้มครองสิทธิของจำเลยที่เป็นเด็กหรือเยาวชนนั้นเสมอ เพื่อที่เด็ก
หรือเยาวชนจะได้รับความเป็นธรรมหรือประโยชน์มากที่สุด แต่ปรากฏว่าในชั้นของการเข้าสู่มาตรการ
พิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาสำหรับเด็กหรือเยาวชนนั้น ไม่ได้กำหนดบทบาทของที่ปรึกษากฎหมายไว้แต่
อย่างใดที่จะให้เข้ามามีสิทธิ คุ้มครอง สวัสดิภาพของเด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิดนั้นให้ได้รับ
ประโยชน์สูงสุดจากที่กฎหมายได้กำหนดไว้ให้ จึงจำเป็นต้องศึกษาถึงปัญหาดังกล่าวและเพื่อหาทางแก้ไข
ต่อไป

ประเด็นปัญหา การไม่ได้กำหนดบทบาทของที่ปรึกษากฎหมายเกี่ยวกับการใช้มาตรการพิเศษแทน
การดำเนินคดีอาญาในการจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูก่อนฟ้องคดีดังกล่าวนี้ มีผลกระทบโดยตรงต่อเด็ก
หรือเยาวชนที่กระทำผิด จึงเป็นเหตุให้เด็กหรือเยาวชนไม่ได้รับความเป็นยุติธรรมหรือได้รับประโยชน์จาก
มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาอย่างเต็มที่

แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 86 ว่า “คดีที่เด็กหรือเยาวชนต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาซึ่งมีอัตราโทษ
อย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกิน 10 ปี ไม่ว่าจะมิโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม เด็กหรือ
เยาวชนไม่เคยรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดย
ประมาท หรือความผิดลหุโทษ เด็กหรือเยาวชนต้องสำนึกในการกระทำก่อนฟ้องคดี ผู้อำนวยการสถาน
พินิจพิจารณาอายุ ประวัติ ความประพฤติ สถิติปัญหา การศึกษาอบรม สภาพร่างกาย สภาพจิตใจ ฐานะ
และเหตุแห่งการกระทำความผิดแล้ว ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจจัดให้มีที่ปรึกษากฎหมายให้แก่เด็กหรือ
เยาวชนที่กระทำความผิดอยู่ในการจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูกับเด็กและเยาวชนนั้นด้วย หากผู้อำนวยการ

สถานพินิจพิจารณาเห็นว่าเด็กหรือเยาวชนจะทำตามแผนได้สำเร็จและเด็กหรือเยาวชนนั้นอาจกลับตนเป็นคนดีได้โดยไม่ต้องฟ้อง ก็ให้เด็กหรือเยาวชนสามารถเข้าสู่มาตรการดังกล่าวได้ . . .”

ผู้ศึกษาเห็นว่าควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมในพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 86 โดยให้มีที่ปรึกษากฎหมายในแผนการจัดแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดในชั้นก่อนฟ้อง เพื่อให้ที่ปรึกษากฎหมายได้มีบทบาทในการช่วยเหลือหรือส่งเสริมไม่ให้เด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดไม่กลับมากระทำความผิดซ้ำอีก และเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชน

ปัญหาประการที่ ๑ ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการทางแพ่งหลังจากการใช้มาตรการแทนการดำเนินคดีอาญาเป็นผลสำเร็จ เมื่อปรากฏว่าในกรณีที่สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับตามแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูนั้นมิได้มีคำพิพากษาของศาลแต่อย่างใด จึงทำให้ไม่สามารถนำข้อเท็จจริงมาใช้ในคดีแพ่งได้ เป็นเหตุให้ผู้เสียหายต้องไปฟ้องคดีแพ่งเป็นคดีละเมิดที่เด็กหรือเยาวชนนั้นทำละเมิดตามปกติ ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เสียหายและต้องพิสูจน์ด้วยว่าผู้เสียหายนั้นได้รับความเสียหายเพียงใด จึงทำให้การดำเนินคดี เกิดความล่าช้า อันเป็นการไม่สะดวกไม่รวดเร็วไม่ต่อเนื่องและไม่เป็นธรรมแก่ผู้เสียหาย ทั้งๆที่ผู้เสียหายยินยอมให้โอกาสเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดนั้น เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูตามแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูนั้นแล้ว ซึ่งทำให้การฟ้องคดีอาญาแก่เด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดนั้นระงับไป ดังนั้น หากกฎหมายไม่ได้กำหนดค่าเสียหายหรือค่าสินไหมทดแทน ก็เท่ากับว่ากฎหมายไม่ให้ความดูแลผู้เสียหายอันเป็นการไม่ยุติธรรมแก่ผู้เสียหายซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำผิดกฎหมายที่เด็กหรือเยาวชนนั้นได้กระทำผิด

ประเด็นปัญหาในกรณีก่อนฟ้องคดีตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 ในชั้นก่อนฟ้องคดีตามมาตรา 88 วรรคสอง กำหนดว่าเมื่อมีการปฏิบัติตามแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูครบถ้วนแล้วให้ผู้อำนวยการสถานพินิจรายงานให้พนักงานอัยการทราบ หากพนักงานอัยการเห็นชอบให้มีอำนาจสั่งไม่ฟ้องเด็กหรือเยาวชนนั้น คำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการให้เป็นที่สุด และสิทธินำคดีอาญามาฟ้องเป็นอันระงับ ทั้งนี้ไม่ตัดสิทธิ์ผู้มีส่วนได้เสียที่จะดำเนินคดีส่วนแพ่ง และให้ผู้อำนวยการสถานพินิจรายงานคำสั่งไม่ฟ้องให้ศาลทราบ ในการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กหรือเยาวชนที่ได้รับการเข้าสู่กระบวนการมาตรการพิเศษนี้ โดยการจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 86 และ มาตรา 88 วรรคสองนั้น นอกจากเด็กหรือเยาวชนจะได้รับประโยชน์จากมาตรการดังกล่าวแล้ว จะเห็นได้ว่าก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เสียหายและต้องพิสูจน์ด้วยว่าผู้เสียหายนั้นได้รับความเสียหายเพียงใด จึงทำให้การดำเนินคดีเกิดความล่าช้า อันเป็นการไม่สะดวกไม่รวดเร็ว ไม่ต่อเนื่องและไม่เป็นธรรมแก่ผู้เสียหาย ทั้งๆที่ผู้เสียหายยินยอมให้โอกาสเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดนั้นเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูตามแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูนั้นแล้ว ซึ่งทำให้การฟ้องคดีอาญาแก่เด็กหรือ

เยาวชนที่กระทำผิดนั้นระงับไป ดังนั้น กฎหมายจึงควรมุ่งคุ้มครองผู้เสียหายในเรื่องของการเยียวยาความเสียหายหรือค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหาย ซึ่งหากไม่ได้กำหนดค่าเสียหายหรือค่าสินไหมทดแทนก็เท่ากับว่ากฎหมายไม่ให้ความดูแลผู้เสียหายอันเป็นการไม่ยุติธรรมแก่ผู้เสียหาย ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำผิดกฎหมายที่เด็กหรือเยาวชนนั้นได้กระทำผิด

แก้ไขเพิ่มเติม โดยในการจัดแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูจะต้องมีการทำสัญญาประนีประนอมยอมความกัน โดยให้ผู้เสียหายสามารถเรียกร้องค่าเสียหายหรือค่าสินไหมทดแทนไปในสัญญาดังกล่าวได้ โดยไม่ต้องนำไปฟ้องเป็นคดีแพ่งใหม่

ผู้ศึกษาเห็นว่าควรกำหนดให้ผู้เสียหายและเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดตกลงเยียวยาความเสียหายหรือค่าสินไหมทดแทนโดยมีการทำเป็นสัญญาประนีประนอมยอมความกันทั้งในชั้นก่อนฟ้องตามมาตรา 86 ประกอบมาตรา 88 วรรคสองนั้นเป็นเสมือนคำพิพากษายอมในคดีแพ่งหรือเทียบเท่าคำพิพากษาได้ทันทีโดยไม่ต้องไปฟ้องเป็นคดีแพ่งอีกต่างหากอันจะทำให้สิทธิของผู้เสียหายในการดำเนินทางแพ่งได้รับความคุ้มครองมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

ประเทือง ธนิยพล. กฎหมายเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนครอบครัว, พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2546.